

(eine Schuld): *शृणामस्मिन्समुपनयनमृतत्वं च गच्छति* Cit. aus der *ṢṢṬI* bei KULL. zu M. 9, 107.

— उप 1) *zuführen, herbeiführen, hinführen zu, herbeibringen, Jmd. Etwas bringen, reichen, darbielen*: *देव्यो देव्यः शमितोप कृत्यं नयतु* RV. 2, 3, 10. *अश्मानमुपनीतम्* 1, 121, 9. TBa. 1, 5, 9, 2, 3. *ṢṢṬI*. Br. 2, 3, 2, 3, 8, 4, 5. *उपनयत मेध्या डुराशासाना मेधपतिभ्यो मेधम्* Ait. Br. 2, 6. *गोपुपनीतासु* MBh. 13, 3668. 2, 1830. 14, 2830. *महत्या सेनया राजा दमयन्तीमुपानयत्* 3, 3063. *उपनिन्युर्महाभागो इक्षित्वेन ब्राह्मणीम्* HARIV. 1421. *विधिनिवापनीतस्त्वम्* MRĀKH. 109, 12. *उपौ नयस्व वर्षणा herbetellenken* RV. 3, 33, 3. *तमचो मनुष्यलोकमुपनयते* PRAÇNOP. 5, 3. *सौर धामोपनीयते* JĀG. 3, 122. *लोके विकुण्ठ उपनेष्यति गोकुलं स्म* Bhāg. P. 2, 7, 31. *एनम्* — *चण्डिकागृहमुपनिन्युः* 5, 9, 15. *ṢṢṬI*. 9, 72. *PAÑKAT.* 191, 2. *DAÇAK.* in *BRNF.* Chr. 188, 13. *लक्ष्मीवतीमुपनयति स्त्रियं च सः* (Venus im 8ten Hause) *führt zu, bringt uns* VARĀH. BRH. S. 104, 36. *कौञ्चनोदोपनीतः* (कालः) *Rt.* 4, 18. *उपनीय च तं युक्तं रथम्* R. GORR. 2, 38, 12. *SOM.* NAL. 137. *उपनीय तु तत्सर्वं शनैः* M. 3, 228. *HARIV.* 4333 5760. *मदोपं न्यासमुपनय* MRĀKH. 129, 21. *VIKR.* 30, 11. *ṢṢṬI*. 31, 6. *VARĀH. BRH.* S. 94, 15. *यदन्नमुपनीयते* M. 3, 225. *MBh.* 1, 582, 3, 1294. 13, 6599. *स मुचोच्यन्नपानानि गुणवन्ति च राधवे*। *अथ चोपानयत्* R. GORR. 2, 47, 13. 3, 32, 54. *MRĀKH.* 42, 3. *आर्यस्यासन्नमुपनय* 144, 25. *मृतस्याभरणानि धनुश्चापनीय* ṢṢṬI. 8, 13. 90, 17. *RAGH.* 10, 53. *KUMĀRAS.* 7, 72. *BHART.* 2, 90. *KĀM.* NITIS. 7, 28. *PAÑKAT.* III, 258. *Bhāg.* P. 1, 11, 4. 4, 23, 37. *PR.* 60, 2. *DHŪRTAS.* 89, 17. *BHATT.* 6, 70. *कुर्ये स्वदेहमुपानयत्* *darbielen* *RAGH.* 2, 59. *ततो ऽर्धमुदधिः सात्ताडुपनिन्ये जनार्दने* *HARIV.* 9724. *R.* 2, 34, 6 (18 *GORR.*). *KUMĀRAS.* 3, 65. *KATHĀS.* 21, 8. *RĀGA-TAR.* 1, 213. *zuführen so v. a. mittheilen*: *राज्ञे यः* — *उपानयद्विबुधमान्* *SHADGURUÇ.* bei *MÜLLER*, SL. 237, 7. *herbeiführen, bringen so v. a. bewirken, hervorbringen*: *उपनयन्नङ्गैरनङ्गैस्तस्वम्* *Gīt.* 1, 46. *SĀH.* D. 31, 11. *नेयं कर्मोपयुक्तं पुरुषमुपनयति किं त्वकर्तारमभोक्तारमीश्वरम्* *PRAB.* 110, 9. *उपनीत so v. a. da seiend*: *उपनीतरागव* (वाचः) *H.* 66. *bringen in, versetzen in* (einen Zustand): *रामस्त्वामस्तमुपनेष्यति* *R.* 5, 87, 26. *कर्म्यं शयानो हृदतो स्त्रीभावमुपनेष्यति* *HARIV.* 9953. *अथो ऽभेद्यमुपायेन द्वचतामुपनीयते* *KĀM.* NITIS. 11, 47. *प्रजाः स्वं वशमुपनयते sich zu Willen machen* *ṢṢṬI*. Br. 1, 3, 4, 5. *सर्वरसान्धान्यानि च संयत्तमुपनीय grosse Vorräthe machen von, en gros einkaufen* *VARĀH. BRH.* S. 41 (40), 4. *an sich heranziehen*: (ब्राह्मण्यमाकृष्यमाणौ) *कच्छेष्वास्य समोपं तावुपनीतो व्यवस्थितौ* *R.* 3, 74, 23. *तयोपनीतः* *KATHĀS.* 25, 187. *in Besitz nehmen*: *भीमा ज्ञाया ब्राह्मणस्योपनीता* *RV.* 10, 109, 4. *wegführen*: *ततो मामुपनेष्यति* *MBh.* 4, 860. *रज्ज्वेव पुरुषो बद्धा कृतातेनोपनीयते* *R.* 5, 35, 3. *führen, leiten*: *अन्धा यथान्धैरुपनीयमानाः* *Bhāg.* P. 7, 5, 31. — 2) *su sich nehmen, aufnehmen, vom Lehrer, der den Schüler zum Unterricht aufnimmt; med.* P. 1, 3, 36. *Vop.* 23, 8. *आचार्य उपनयमानो ब्रह्मचारिणम्* *AV.* 11, 5, 3. *एक्षुषेहि तवेति तं क्षापनिन्ये* *ṢṢṬI*. Br. 11, 5, 3, 13. 5, 4, 1, 16. 14, 1, 4, 22. *ṢṢṬI*. 1, 20. *KAUC.* 17. *ĀHIND.* Up. 4, 4, 5. *BHATT.* 1, 15. *act. PĀR.* GRHJ. 2, 2. *ĀÇV.* GRHJ. 1, 19. *GOBH.* 3, 1, 11. *KAUC.* 33. *ṢṢṬI*. GRHJ. 2, 1, 2. *SUÇR.* 1, 6, 11. *उपनीय* *ĀHIND.* Up. 5, 11, 7. *M.* 2, 69. 140. *उपनीयमान* *Bhāg.* P. 8, 18, 14. *उपनीत* 17. *M.* 2, 49. *RAGH.* 3, 29. — 3) *med. in Dienst nehmen* *P.* 1, 3, 36. *Vop.* 23, 28. *कर्मकारानुपनयते* *P.*, Schol. — *Vgl.* *उपनय* fg., *°नाय* fg., *°नेतृ* fg. —

caus. dafür sorgen, dass Jmd (acc.) als Schüler bei einem Lehrer aufgenommen wird *M.* 11, 191.

— *व्युप einzeln herbeiführen*, *Opferthiere* *ṢṢṬI*. Br. 3, 9, 4, 22.

— *समुप herbeiführen, heranziehen*: *ऋषीश्च समुपानयत्* *MBh.* 1, 4319. 2, 1237. *मत्वं समुपनीतेन मुहृदा hinzugezogen* *zu* *R.* 5, 86, 18. *herbeibringen* *MBh.* 4, 1320. *अन्ये प्रधानवासो समुपनीयेताम्* *MRĀKH.* 88, 8. (तं बद्धौ) *गौतम्याः समुपानयत्* *MBh.* 13, 18. *hinführen zu*: (अश्वम्) *आश्वमतोरणमूलं समुपनयेत्* *VARĀH. BRH.* S. 43 (34), 17. *herbeiziehen so v. a. verursachen*: *अगत्य समुपनयन्* *HARIV.* 10332. *an sich ziehen, mit sich nehmen*: (अश्वान्) *अवनानाप्रुगाश्च कारयं समुपानयत्* *MBh.* 2, 1036.

— *नि* 1) *hinführen*: *दिष्टं नो अत्र वरमे नि नेपत्* *AV.* 12, 3, 55. (माम्) *तत्र सरसि निनयतम्* *PAÑKAT.* 76, 19. *नेत्रज्ञ एतां (बुद्धिं) निनयेत्तमात्मनि* *Bhāg.* P. 2, 2, 16. *hintragen, hinaustragen*: *दासीकुम्भं वक्ष्यामिन्निये-रन्* (v. l. *निनयेयुः*) *JĀG.* 3, 295. *herbeitragen, herbeiholen*: *निनयेन्नवघटम्* 296. *führen zu, veranlassen zu*: *नि मातरं नयति रेतसि भुजे* *RV.* 1, 153, 3. — 2) *neigen*: *वक्त्रं निनीय* *Bhāg.* P. 1, 8, 31. — 3) *niedergießen, hingießen, eingießen*: *यत्पूर्णपात्रमन्तर्वेदि निनयति* *TS.* 1, 7, 5, 3. *घोषधोभ्यो वृष्टिं निनयति* 2, 4, 9, 3. 6, 5, 2. *ṢṢṬI*. Br. 1, 9, 2, 32. 11, 5, 3, 4. *उदस्थालीमादयं गार्हपत्याद्यं आहवनीयान्नियन्त्रियात्* 12, 4, 1, 5. 8, 1, 8. *KĀTJ.* Çr. 2, 5, 6. *ĀÇV.* Çr. 9, 3. *GRHJ.* 1, 2, 10, 11. *उदके निनयेच्छेपं शनैः पिपडान्तिके पुनः* *M.* 3, 218. *Bhāg.* P. 1, 8, 2. — 3) *vollführen, vollbringen*: *येन मखो निनीयते* *Bhāg.* P. 4, 6, 50. *आह्वम्* *KULL.* zu *M.* 2, 172. 3, 91. — *Vgl.* *निनयन*, wo statt der 2ten Bed. *das Vollführen, Vollbringen* zu setzen ist.

— *अभिनि zugießen* *Schol.* zu *KĀTJ.* Çr. 17, 3, 3.

— *अवनि* 1) *hineinbringen, einlegen* (in's Wasser): *उदपात्रे ऽनतान्* *ṢṢṬI*. GRHJ. 1, 22. *मार्जालीये कलशान्* *Çr.* 17, 17, 9. — 2) *niedergießen*: *अपः पथिव्याम्* *ṢṢṬI*. GRHJ. 6, 1.

— *उपनि begießen, daraufgiessen*: *मूलान्युपनिनयति* (प्रातःप्राणिभिः) *ṢṢṬI*. Br. 1, 3, 3, 4. 2, 6, 1, 14. 4, 5, 3, 7. *अपः* 3, 3, 1, 7. *LĀTJ.* 3, 2, 11.

— *संनि zusammengiessen, mischen*: *सपिर्मधुना दध्युदके च संनिनीय* *ṢṢṬI*. GRHJ. 1, 24. *Çr.* 4, 16, 10. 18, 13.

— *निस्* 1) *entführen, wegnehmen*: *निर्वे तत्र नयति कृत्ति वर्धः* *AV.* 5, 18, 4. *अग्निर्विषमहेनिर्धात्सोमो निर्णयति* 10, 4, 26. *अग्निपूर्वं निर्णयते नमो अस्त्वस्मै* 11, 2, 22. *wegführen*: *कस्तेगृह्य निर्णयति* *KAUC.* 76. *NAIGU.* 3, 25. — 2) *auf's Reine bringen, Etwas herausbringen, hinter Etwas kommen. Etwas zur Entscheidung bringen, sich für Etwas entscheiden*: *यो हि कार्यं महापदि । कृतेनेच्छति निर्णेतुम्* *R.* 5, 85, 11. *कमप्युपायमात्मनैव निर्णयि* *DAÇAK.* in *BRNF.* Chr. 194, 19. *इत्येतद्व्यवहारान्निर्णेतुं न शक्यते* *Hir.* 73, 22. *पुरावृत्तकथोद्धारैः कथं निर्णयिते परः* III, 108. *निर्णयि प्रभुलघं यात्रार्थं ददातु* 94, 9. *वस्तु निर्णयितो स्वयम्* *RĀGA-TAR.* 6, 27. *निर्णयतः* *KULL.* zu *M.* 8, 257. *निर्णयति auf's Reine gebracht, entschieden, ausgemacht, feststehend* *AK.* 3, 4, 26, 205. *निर्णयतिवेदशास्त्रार्थं* *Verz. d. Oxf. H.* 91, b, 10. *मुनिर्णयतिर्विशेषं* *MBh.* 13, 7735. *Bhāg.* P. 2, 1, 11. *ṢṢṬI*. zu *BRH.* Ār. Up. S. 216. — *Vgl.* *निर्णय, निर्णयन, निर्णयतृ* fg.

— *विनिस् vollkommen auf's Reine bringen*: *एवं सुविनिर्णयि धर्मभागवतम्* *Bhāg.* P. 6, 2, 20.

— *परं wegführen, zurückführen*: *पुनः कृत्यां कृत्याकृतं कस्तेगृह्य परं*